

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Bağımlılıkla Mücadele Eylem Planı 2024–2028

Hazırlayan: ADÜ PDRM Bağımlılık Birimi

14 Şubat 2019 tarihinde yayımlanan 2019/2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu (BMYK) oluşturulmuştur. BMYK'ya sunulmak üzere, bağımlılıkla mücadele çalışmaları kapsamında 2024-2028 Eylem Planları başlatılmıştır. Bağımlılıkla mücadele kapsamında BMYK koordinesinde, yükseköğretim kurumlarının da katılımıyla çalışmalar planlanmıştır. 23 Ağustos 2024 tarihinde YÖK tarafından tüm üniversitelere gönderilen yazıda üniversitelerde kurulacak olan birimler tarafından Bağımlılıkla Mücadeleye ilişkin yerine getirmeleri gereken iş ve işlemler belirtilmiştir. Buna göre Aydın Adnan Menderes Üniversitesi bünyesinde 31 Temmuz 2024 tarihinde **Bağımlılıkla Mücadele Çalışma Ekibi** oluşturulmuştur.

10 Ekim 2024 tarihinde gerçekleştirilen Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu toplantısında alınan kararlar neticesinde 2024-2028 Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı, 2024-2028 Tütün Kontrolü Strateji Belgesi ve Eylem Planı, Davranışsal Bağımlılıklar ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planları hazırlanmıştır. Bu planlar doğrultusunda Bağımlılıkla Mücadele Çalışma Ekibi ile hâlihazırda üniversitemizde mevcut olan Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Uygulama ve Araştırma Merkezi(PDRM) Bağımlılık Birimi bir araya gelerek **2024-2028 ADÜ Bağımlılıkla Mücadele Eylem Planını** geliştirmiştir.

Bağımlılıkla Mücadele Eylem Planı

Bağımlılık bireyin bir madde ya da bir davranışın yapılmasına muhtaç olma durumunu içeren kronik bir beyin hastalığı ve sosyal bir sorundur. Bağımlı olunan nesne bireyin özgürlüğünü kısıtlamakta, onu denetimi altına almakta ve bireyin sosyal işlevsellik alanlarında ciddi derecede bozulmalara yol açmaktadır. Bu nedenledir ki, bağımlılık sadece bireyi değil onun etkileşimde olduğu tüm sistemleri de etkilemektedir. Sosyal bir canlı olan insan, diğerleriyle etkileşim olmaksızın yaşamını sürdüremez. Bağımlı kişi, öncelikle yakın çevresini oluşturan aile ve arkadaşlarına, devamında ise uzak çevresini içeren topluma çeşitli yönlerden olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Bireyi “bağımlı” olarak etiketleyerek toplumdan ayırtmak bu sosyal sorunun çözümü olmamaktadır. Bireyin bağımlılık geliştirmesinde yine ailesi, arkadaşları, sosyal ve ekonomik çevresel koşulları gibi birçok etken etkili olmaktadır. O hâlde öncelikle proaktif bir yaklaşım benimseyerek bağımlılık gelişimini engellemek adına önleyici faaliyetlerde devamında ise bağımlılıkla mücadele ve bağımlılığı tedavi edici, sağaltıcı faaliyetlerde bulunmak önem taşımaktadır. Şehrimiz Aydın ne yazık ki, madde bağımlılığı ve intihar gibi sosyal sorunlar açısından oldukça ön sıralarda yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen bu husustan yola çıkarak, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi olarak hem öğrencilerimiz hem idari ve akademik personelimiz hem de bünyemizdeki Tıp Fakültesi aracılığıyla temasta olduğumuz tüm Aydın’da yer alan vatandaşlarımıza yönelik bağımlılıkla mücadele konusunda adımlar atmak gerektiğinin bilincindeyiz. Böylece Bağımlılıkla Mücadele Eylem Planının amaçları; bağımlılığı önleme, bağımlılık farkındalığı geliştirme, bağımlılık konusundaki akademik çalışmaları artırma ve bağımlıların tedavi ve sağaltımına yönelik girişimlerde bulunma olarak belirlenmiştir. Bu amaçlar doğrultusunda ise kısa, orta ve uzun vadede gerçekleştirilmesi düşünülen 21 hedef belirlenmiştir.

Bağımlılıkla Mücadele Eylem Planının Amaçları
A. Bağımlılığı önlemeye yönelik çalışmalar yapılması
B. Bağımlılık farkındalığını artırmaya yönelik çalışmalar gerçekleştirilmesi
C. Bağımlılık hakkındaki akademik çalışmaların artırılması ve desteklenmesi
D. Bağımlıların sağaltımına yönelik çalışmalar yürütülmesi

Bağımlılıkla Mücadele Kapsamındaki Hedefler

Hedefler Doğrultusunda Gerçekleştirilmesi Planlanan Eylemler	Amaç	İşbirliği Yapılacak İç ve Dış Paydaşlar	Vade
1. Üniversitemiz rektörlüğü bünyesinde bağımlılıkla mücadele konusunda çalışan bir Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğü oluşturularak çalışmaların tek elden yürütülmesinin sağlanması.	A, B, C, D	Rektörlük	Kısa
2. Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğünün bir Rektör Yardımcısı başkanlığında üniversitede bağımlılık konusunda akademik çalışmalar yapan, konuya ilgi duyan öğretim elemanları ve eylem planının uygulanmasında kolaylaştırıcı rolü olan idari personelden oluşturulması. Ayrıca üniversitenin akademik birimlerinde bağımlılık komisyonlarının oluşturularak, Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğü'yle eş güdümlle çalışmasının sağlanması.	A, B, C, D	Tüm akademik ve idari birimler	Kısa
3. Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörünün bağımlılık konusunda akademik çalışmalar yürüten öğretim elemanlarından seçilmesi.	A, B, C	Tüm akademik birimler	Kısa
4. Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğünün üniversite bünyesinde bağımlılık konusunda çalışma yapan/yapmak isteyen akademisyenleri bir araya getirerek akademik çalışma yapılmasına teşvik edilmesi.	C	Tüm akademik birimler, BAP	Kısa
5. Bağımlılıkla Mücadele dersinin ortak dersler kapsamında tüm birimlerde lisans ve önlisans düzeyinde seçmeli olarak okutulması ve birimlerin öğrencileri bu dersi alması konusunda yönlendirici olması.	A, B	Tüm akademik birimler	Kısa
6. Bağımlılıkla Mücadele dersinin 2025-2026 yılından itibaren üniversitemizin sağlık alanlarındaki öğretim programlarına zorunlu ders olarak dâhil edilmesi.	A, B	Sağlık alanındaki akademik birimler	Orta
7. Bağımlılık konusunda lisansüstü düzeyde tezlerin yaptırılması konusunda teşvik sağlanması.	B, C	Tüm enstitüler	Orta

8. Sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazandırmak amacıyla üniversite kampüslerinde yer alan öğrenci kantinlerinde yaş ve kuru meyve ürünlerinin satışının yapılması.	A, B	İktisadi İşletme Müdürlüğü	Orta
9. Üniversitemizin uygun olan kampüslerinde yürüyüş, bisiklet parkuru, öğrencilerin tümüne açık spor alanlarının oluşturulması şeklinde sağlıklı yaşam alışkanlıklarına yönelik fiziki düzenlemeler yapılması.	A, B	Rektörlük, tüm akademik birimler, GSB İl/ilçe Müdürlükleri	Uzun
10. ADÜ Kampüslerin dumsansız kampüs (kampüste sigara satışının yasaklanması, sigara içilebilecek alanların belirlenerek kısıtlanması vb. gibi) hâline getirilmesi için çalışmaların yapılması.	A, B	Rektörlük	Uzun
11. 2024-2025 akademik yılı güz döneminde çeşitli duyurular ile Yeşilay gönüllüsü öğrenciler saptanarak Genç Yeşilay Öğrenci Topluluğunun kurulması hususunda girişimlerde bulunulması ve eşgüdümlü bir çalışma yürütülebilmesi için bu topluluğun danışmanlığını Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörünün yapması.	A, B	Öğrenci toplulukları, Yeşilay	Kısa
12. Üniversite Merkez kampüsünde öğrenciler tarafından görünür olan bir alanda Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğü ve Genç Yeşilay Topluluğu tarafından kullanılacak bir fiziki mekân (oda/bölüm) ayrılması.	A, B, C	Rektörlük	Orta
13. Her eğitim-öğretim yılının başında yeni kaydolun öğrenciler için düzenlenen uyum programlarında Bağımlılık Farkındalığı Oryantasyon Eğitiminin (Narkotik Şube Müdürlüğü tarafından verilen eğitim ile Yeşilay/YEDAM tarafından kurumsal tanıtımı kapsamaktadır) verilmesi ve eğitim takviminin her yıl güz dönemi başlamadan önce koordinatörlük tarafından hazırlanması.	A, B	Yeşilay, YEDAM, EGM Narkotik Şube Müdürlüğü, Jandarma Narkotik Şube Müdürlüğü, SKS Daire Başkanlığı	Kısa
14. Her yıl Güz Döneminde üniversitenin tüm kampüslerinde; panel, seminer, afiş, broşürlerin hazırlanarak bir günlük “Bağımlılıkla Mücadele Farkındalık Günü” düzenlenmesi.	A, B	Rektörlük, tüm akademik ve idari birimler, öğrenci toplulukları	Kısa
15. Her yıl Bahar Döneminde Yeşilay Haftasında (Mart ayının ilk haftası) bağımlılık konusunda üniversitenin tüm kampüslerinde Yeşilay, YEDAM ve Genç Yeşilay Öğrenci Topluluğu ile eşgüdümlü olarak farkındalık etkinlikleri düzenlenmesi.	A, B	Rektörlük, tüm akademik ve idari birimler, öğrenci toplulukları	Orta

16. Her eğitim-öğretim yılının başında kayıt döneminin bitmesinin ardından ders dönemi içinde öğrenciler ile idari ve akademik personelin OBİS’e girişlerinde zaman zaman Yeşilay’ın afiş ve kamu spotu videolarının zorunlu izlemeye tabi tutulması.	A, B	Bilgi-İşlem Daire Başkanlığı, Yeşilay, YEDAM	Kısa
17. Üniversitemiz idari ve akademik personeline “En İyi Narkotik Polisi Anne” eğitiminin hizmet içi eğitim kapsamında yüz yüze olacak şekilde verilmesi ve eğitim takviminin koordinatörlük tarafından belirlenmesi.	A, B	Rektörlük, tüm idari ve akademik birimler, EGM Narkotik Şube Müdürlüğü	Orta
18. Üniversite merkez kampüsünde yer alan ve görünürlüğü yüksek bir reklam panosunun Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğüne tahsis edilerek Yeşilay, YEDAM, Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu veya EGM/Jandarma Narkotik Birimlerinin afişlerinin düzenli bir biçimde 12 ay boyunca asılması.	A, B	Rektörlük, SKS Daire Başkanlığı, Yeşilay, YEDAM, EGM Narkotik Şube Müdürlüğü, Jandarma Narkotik Şube Müdürlüğü, BMYK	Kısa
19. Tüm akademik birimlerin derslik binası yahut öğrencilerin yoğun bir şekilde bulunduğu alanlara Yeşilay panosu konulması ve bu panoların birimlerin bağımlılık komisyonlarınca düzenli olarak bilgilendirici, farkındalık oluşturuvcu görsellerin asılması.	A, B	Tüm akademik birimler, Yeşilay, YEDAM, EGM Narkotik Şube Müdürlüğü, Jandarma Narkotik Şube Müdürlüğü, BMYK	Kısa
20. Merkez Kampüs Atatürk Kongre Merkezi girişinde Yeşilay ve YEDAM’a ait bilgilendirici afiş ve broşürlerinin bulunduğu bir alan ayrılarak tüm sosyal ve kültürel etkinliklerde bu alanın görünür olması.	A, B	Rektörlük, SKS Daire Başkanlığı, Yeşilay, YEDAM, EGM Narkotik Şube Müdürlüğü, Jandarma Narkotik Şube Müdürlüğü, BMYK	Kısa
21. Tıp Fakültesi bünyesinde Madde bağımlılarına yönelik ayaktan ve yatılı hizmet verecek bir sağlık birimi (Merkez/AMATEM) kurulması.	D	Rektörlük, ADÜ Hastanesi Başhekimliği ve Ruh Sağlığı ve Hastalıkları ABD	Uzun